

REGULAMIN NAGRODY OBYWATELSKIEJ PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

CZEŚĆ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Nagroda Obywatelska Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jest wyróżnieniem wybitnych, nowatorskich i efektywnych działań obywatelskich na rzecz dobra wspólnego, które mogą stanowić wzory do naśladowania.
2. Celem Nagrody jest:
  - rozbudzanie świadomości obywatelskiej mieszkańców oraz budowanie kapitału społecznego;
  - kształtowanie świadomości, że rozwój Polski, a więc także gmin, powiatów i województw jest wynikiem pracy obywateli, którzy również ponoszą za niego odpowiedzialność niezależnie od poglądów politycznych;
  - otwieranie struktur państwa dla obywateli i zachęcanie do kształtowania nowych form uczestnictwa obywatelskiego w zarządzaniu sprawami publicznymi;
  - budowanie przekonania, że podstawą rozwoju jest jak najszersza współpraca jednostek samorządu terytorialnego, tak ze społecznościami lokalnymi, jak też między sobą;
3. Do Nagrody kandydują wyłącznie inicjatywy zamieszczone na Witrynie Obywatelskiej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2

Regulamin Nagrody Obywatelskiej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (zwany dalej „Regulaminem”) określa:

1. Zasady i tryb przyznawania Nagrody Obywatelskiej;
2. Zasady i tryb powoływania oraz funkcjonowania Kapituły Nagrody.

§ 3

Użyte w Niniejszym Regulaminie pojęcia oznaczają:

1. Kapituła – Kapituła Nagrody Obywatelskiej, o której mowa w § 10;
2. Sekretariat – Sekretariat Witryny Obywatelskiej, o którym mowa w § 10 ust. 5;
3. Przewodniczący – Przewodniczący Kapituły o którym mowa w § 10;
4. Witryna – Witryna Obywatelska, o której mowa w § 1 ust. 3;
5. Nagroda – Nagroda Obywatelska, o której mowa w § 1;
6. Organizator – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

CZĘŚĆ II NAGRODA OBYWATELSKA

§ 4

1. Nagroda przyznawana jest w trzech kategoriach:
  - a. Wspólnota Obywatelska,
  - b. Partnerstwo Samorządów,
  - c. Obywatelska Inicjatywa Lokalna.
2. Szef Kancelarii Prezydenta RP może zdecydować o rozszerzeniu Nagrody o kolejne kategorie.
3. Nagrodę Obywatelską w każdej kategorii – jednemu z trzech nominowanych kandydatów przedstawionych przez Kapitułę – przyznaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Prezydent RP może przyznać Nagrodę więcej niż jednemu podmiotowi w każdej kategorii lub zrezygnować z jej przyznania.
4. W uzasadnionych przypadkach Kapituła może zmniejszyć lub zwiększyć liczbę nominowanych kandydatów.

§ 5

1. Corocznie, 1 lutego, Kapituła ogłasza kolejną edycję konkursu o Nagrodę.
2. W edycji 2014 biorą udział działania obywatelskie nadesłane do Sekretariatu Witryny – i spełniające kryteria Regulaminu – pomiędzy 1 marca 2013 roku, a 31 stycznia 2014 roku.
3. W kolejnych edycjach konkursu biorą udział działania obywatelskie nadesłane do Sekretariatu Witryny – i spełniające kryteria Regulaminu – między 1 lutym roku poprzedzającego, a 31 stycznia roku, w którym Przewodniczący w imieniu Kapituły ogłasza kolejną edycję.
4. W konkursie mogą wziąć udział również działania zawieszane na Witrynie w okresach wcześniejszych niż wskazane w ust. 2 i 3, jeśli w ostatnim roku zostały rozwinięte i ten fakt został odnotowany na Witrynie.
5. Działania obywatelskie, o których mowa w ust. 2 i 3, powinny być przeprowadzone w czasie trwania obecnej, bądź ubiegłej kadencji rad jednostek samorządu terytorialnego.
6. Wyniki konkursu Organizator ogłasza na stronie www.prezydent.pl. Osoby nominowane oraz laureaci powiadamiani są indywidualnie.
7. Laureaci Nagrody otrzymują statuetkę i dyplom.
8. Nominowani do Nagrody otrzymują dyplomy.

9. Laureaci i nominowani do Nagrody mogą w następnych latach ponownie uczestniczyć w konkursie, jeśli na Witrynie zostały odnotowane ich nowe osiągnięcia.
10. Uroczyste wręczenie Nagród i dyplomów odbywać się będzie każdego roku przy okazji obchodów Dnia Samorządu Terytorialnego. Przewodniczący Kapituły, po konsultacji z Sekretariatem, ma prawo zmienić termin uroczystości, jednak nie może się ona odbyć później niż 30 czerwca.

§ 6

1. Kapituła nominuje do Nagrody najwybitniejsze działania obywatelskie, które w największym stopniu realizują cele określone w § 1 ust. 2, zgodnie z kryteriami szczegółowymi określonymi poniżej.
2. Nominacje mogą uzyskiwać jedynie działania, które zostały zrealizowane w stopniu umożliwiającym ocenę ich skutków.
3. We wszystkich kategoriach, poza kryteriami szczegółowymi należy brać pod uwagę:
  - nowatorskość i oryginalność działań;
  - skuteczność i łatwość kolejnych zastosowań;
  - transparentność działań i regulacji prawnych oraz stopień ich upowszechnienia;
  - efektywność, mierzoną stosunkiem efektów do ponoszonych kosztów.

§ 7

1. Nagroda w kategorii „Wspólnota Obywatelska” jest przyznawana za wybitne inicjatywy dotyczące zwiększenia udziału obywateli w realizacji zadań publicznych i działalności samorządu oraz rozwijania współpracy władz, obywateli i ich organizacji w gminach i powiatach na rzecz dobra wspólnego oraz budowania kapitału społecznego.
2. Podstawowym kryterium oceny jest skala aktywnego udziału obywateli. Przy ocenie, oprócz kryteriów wymienionych w § 6 ust. 3, uwzględnia się:
  - a) osiągnięty stopień decentralizacji realizacji zadań publicznych,
  - b) wykształcenie nowatorskich form demokracji lokalnej i konsultacji społecznych oraz częstotliwość korzystania z nich,
  - c) wykształcenie oryginalnych form aktywizacji działalności obywatelskich, a także współpracy z organizacjami pozarządowymi i pomiotami gospodarczymi,
  - d) podjęte działania na rzecz wychowania obywatelskiego, w tym na rzecz młodych mieszkańców.
3. Nagrodę w tej kategorii może otrzymać gmina lub powiat.

§ 8

1. Nagroda w kategorii „Partnerstwo Samorządów” jest przyznawana za nowatorskie i skuteczne inicjatywy oraz działania na rzecz koordynacji, harmonizacji lub wspólnej realizacji zadań publicznych przez dwie lub więcej jednostek samorządowych.
2. Podstawowym kryterium oceny są uzyskane korzyści dla mieszkańców lub dla dobra wspólnego dzięki wprowadzeniu efektywnych i nowatorskich mechanizmów instytucjonalnego współdziałania.
3. Przy ocenie, oprócz kryteriów wymienionych w § 6 ust.3 należy uwzględnić:
  - a) stabilność i trwałość form instytucjonalnych, a także liczbę i charakter jednostek współpracujących,
  - b) zakres merytoryczny współpracy i jego znaczenie dla warunków życia mieszkańców,
  - c) udział społeczności lokalnej, a także sposób upowszechnienia informacji o współpracy jednostek samorządu.
4. W przypadku współpracy partnerstwa z jednostkami zagranicznymi ocena powinna być oparta na nowatorskości i efektywności współpracy pomiędzy jednostkami polskimi biorącymi udział w projekcie.
5. Nagrodę w tej kategorii może otrzymać:
  - jednostka wiodąca: gmina, powiat lub województwo,
  - kilka współpracujących jednostek samorządu terytorialnego,
  - związek komunalny lub inne formy instytucjonalne współpracy terytorialnej,
  - w wyjątkowych przypadkach osoba lub grupa osób, zasłużonych dla współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego.

§ 9

1. Nagroda w kategorii „Obywatelska Inicjatywa Lokalna” jest przyznawana za wybitne, nowatorskie i efektywne działania obywatelskie na rzecz realizacji zadań publicznych lub dla dobra wspólnego.
2. Podstawowym kryterium oceny jest skala zaangażowania obywateli i ich samodzielności w realizacji określonych zadań publicznych, podejmowanych w celu zaspakajania potrzeb społeczności lokalnej.
3. Przy ocenie, oprócz kryteriów wymienionych w § 6 ust. 3, należy uwzględnić:
  - a) znaczenie realizowanego zadania dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, w tym liczbę bezpośrednich odbiorców oraz liczbę mieszkańców pośrednio korzystających z efektów działania,
  - b) wpływ na integrację społeczności i rozwój kapitału społecznego,
  - c) inne korzyści, uzyskane przez społeczność lokalną.

4. Nagradzane działania mogą być podejmowane przez:
  - a) obywateli zorganizowanych w radach, komitetach itp., tworzonych tak przez władze publiczne (np. fora służby zdrowia, komitety rodzicielskie, rady pożytku publicznego, rady sportu, inicjatywy ekologiczne, rady młodzieżowe, rady sołeckie i innych jednostek pomocniczych), jak i powstałe z inicjatywy mieszkańców (np. organizacje i stowarzyszenia obywatelskie, szkoły społeczne, komitety inicjatyw lokalnych),
  - b) organizacje pozarządowe,
  - c) niesformalizowane grupy obywateli lub pojedyncze osoby.
5. Nagrodę w tej kategorii może otrzymać:
  - jednostka pomocnicza lub inna forma zorganizowanej działalności obywatelskiej,
  - organizacja pozarządowa,
  - grupa obywateli lub pojedyncza osoba zasłużona dla realizacji zadań na rzecz dobra publicznego.

CZĘŚĆ III KAPITUŁA NAGRODY OBYWATELSKIEJ

§10

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołuje Kapitułę Nagrody Obywatelskiej na trzyletnią kadencję i wyznacza jej Przewodniczącego. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może wyznaczyć zastępcę Przewodniczącego.
2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w razie potrzeby zmienia skład Kapituły, odwołując lub powołując poszczególnych Członków i Przewodniczącego Kapituły. Powołani w tym trybie Członkowie i Przewodniczący Kapituły pełnią swoje funkcje przez okres od powołania do końca danej kadencji Kapituły.
3. Celem pracy Kapituły, jest wybór spośród uczestników konkursu nominowanych do Nagrody Obywatelskiej i przedłożenie ich listy Prezydentowi RP w celu wybrania Laureatów
4. Siedzibą Kapituły jest Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przy ul. Wiejskiej 10 w Warszawie.
5. Przewodniczący Kapituły prowadzi prace Kapituły i jest wspomagany przez Sekretariat Witryny Obywatelskiej działający w Biurze Projektów Programowych Kancelarii Prezydenta RP. Adres do korespondencji: ul. Wiejska 10, tel. (22) 695 12 14, faks (22) 695 13 63, adres mailowy: witryna.obywatelska@prezydent.pl.

§11

1. Kapituła obraduje i podejmuje decyzje na posiedzeniach plenarnych, pod przewodnictwem Przewodniczącego.

2. W razie nieobecności Przewodniczącego pracami Kapituły kieruje jego zastępca – jeśli został powołany – lub członek Kapituły upoważniony przez Przewodniczącego.
3. Posiedzenia Kapituły zwołuje Przewodniczący, z inicjatywy własnej lub na wniosek jednej trzeciej członków Kapituły.
4. W posiedzeniach mogą uczestniczyć jedynie Członkowie Kapituły, pracownicy Sekretariatu, oraz eksperci zaproszeni przez Przewodniczącego.
5. W przypadku uzasadnionej nieobecności Członek Kapituły może przekazać Przewodniczącemu swoją opinię lub głos na piśmie.
6. Kapituła może tworzyć zespoły robocze dla wykonania określonych zadań.

§ 12

1. Przyznanie Nagrody Obywatelskiej Prezydenta Rzeczypospolitej następuje w trybie konkursowym.
2. Sekretariat, po upływie terminu, o którym mowa w § 5 ust. 1, niezwłocznie sporządza listę inicjatyw obywatelskich, które mogą brać udział w Konkursie, z podziałem według kategorii konkursu. Sekretariat dostarcza z odpowiednim wyprzedzeniem wszystkim Członkom i Przewodniczącemu Kapituły tę listę wraz z wyciągami z opisów w zakresie niezbędnym do dokonania oceny uczestników.
3. Szczegółowy tryb dokonywania wyboru nominowanych podmiotów określa Kapituła w nawiązaniu do liczby i charakteru kandydujących jednostek.
4. Wnioski mogą być poddawane weryfikacji merytorycznej i formalnej oraz ocenie ekspertów.
5. Nominacje z każdej kategorii, wraz z krótkim uzasadnieniem, są przekazywane Prezydentowi RP w celu wybrania Laureatów.
6. W szczególnych przypadkach Przewodniczący Kapituły, po uzgodnieniu z Członkami Kapituły, może wystosować listy uznania dla inicjatyw, które nie uzyskały nominacji do Nagrody, ale które w sposób wyróżniający realizują cele Nagrody.

CZĘŚĆ IV POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 13

1. Kandydaci, nominowani i laureaci Nagrody nie ponoszą jakichkolwiek kosztów związanych z uczestnictwem w konkursie, a także kosztów związanych z organizacją uroczystości wręczenia nagród, różnego rodzaju akcji promocyjnych prowadzonych przez Kancelarię Prezydenta RP.

2. Nominowani i laureaci mogą uzyskać zwrot kosztów dojazdów na uroczystości wręczenia nagród.
3. Regulamin wchodzi w życie z dniem akceptacji przez Szefa Kancelarii Prezydenta RP.